

EFFEKTRAPPOR 2021

Om Djurskyddet Sverige och våra verksamhetsområden

Djurskyddet Sverige är med sina drygt 10 000 medlemmar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi är en rikstäckande organisation med 44 anslutna lokalföreningar – från Skåne till Norrbotten.

Vår målsättning är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Vi jobbar för att alla djur ska behandlas väl, oavsett om de lever vilt, hålls för människans sällskap eller föds upp för att bli mat. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

Vårt arbete bedrivs huvudsakligen genom våra fyra verksamhetsområden:

- **Information och kommunikation**
- **Stöd till föreningar och djurhem**
- **Påverkansarbete**
- **Barn- och ungdomsarbete**

Avgränsning och tidsperiod

Vi arbetar utifrån en femårsstrategi som beskriver vilka frågor som organisationen ska prioritera varje år. Den här rapporten fokuserar på att lyfta fram några av de framgångar som vår organisation uppnått under 2020 inom respektive verksamhetsområde.

Varför behövs vi?

I vårt samhälle far djur illa på olika sätt. Sällskapsdjur plågas och överges. Djur inom livsmedelsproduktionen fråntas sina naturliga beteenden. Vilda djur jagas med, enligt oss, oacceptabla jaktmetoder. Detta är bara några exempel. Djurskyddets arbete handlar om att förbättra för djuren både på kort sikt och på lång sikt. Den svenska djurskyddslagstiftningen har många brister och det finns en stor okunskap om djur i samhället som tyvärr leder till att många djur far illa. Så länge det finns djur som lider har vi ett uppdrag att fylla.

Vi arbetar i huvudsak mot fyra målgrupper:

- **Beslutsfattare och näring**
Politiker, myndigheter, branschorganisationer och företag inom animalieproduktion. De har ett gemensamt behov av expertkunskap inom djurskyddsfrågor.
- **Djurägare/blivande djurägare**
De älskar och respekterar djur men har behov av information och kunskap om hur att ta hand om sitt husdjur på bästa sätt. Detta har blivit särskilt påtagligt under pandemin då väldigt många skaffat sällskapsdjur.
- **Djurintresserade, djurvänner och medvetna konsumenter**
Är intresserade av djur och djurskydd och har behov av information och kunskap om hur att göra medvetna och djurvänliga val i sin vardag.

- **Utbildningsväsendet**

Pedagoger som arbetar med barn i skolan och förskolan. Målgruppen är relevant för vårt värdegrundsmaterial REDE (Respekt, Empati, Djur, Etik) som innehåller empatiutvecklande övningar för barn.

Våra resurser

Vårt arbete kräver både ekonomiska och mänskliga resurser för att nå våra målsättningar. Nedan beskriver vi de resurser vi använder:

Ekonomiska resurser

För att kunna bedriva vår verksamhet krävs ekonomiska resurser. Djurskyddets verksamhetskostnader består av ändamålskostnader och insamlings- och administrationskostnader.

Djurskyddets totala verksamhetskostnader under 2020 var 14 929 855 kr varav 12 068 489 kr faller inom ramen för den här rapportens avgränsning, dvs ändamålskostnaderna som våra fyra huvudsakliga verksamhetsområden utgör.

Kostnaderna finansieras i huvudsak av frivilliga gåvor, arv och medlemsavgifter. Vi får inga statliga organisationsbidrag. Vi har fått ett mindre bidrag från Konsumentverket till arbetet med att ta fram en konsumentguide.

Medarbetare

I slutet av 2020 var 14 personer anställda på Djurskyddets kansli. Varje tjänst är tillsatt utifrån kompetens inom tjänstens område och är viktiga för att driva Djurskyddets arbete framåt. Medarbetarna arbetar bland annat med politisk påverkan, kommunikation, insamling, ekonomi, medlemservice, stöd till våra lokalföreningar och vårt värdegrundsmaterial REDE.

Förtroendevalda

Djurskyddets förbundsstyrelse har en bred djurskyddskompetens. I styrelsen finns agronomer, etologer, zoologer, djurskyddsinspektörer och andra med omfattande kompetens och erfarenhet kring djur och djurskydd. Våra styrelseledamöter fattar beslut i policyfrågor och om prioriteringar.

Medlemmar och lokalföreningar

Vi har drygt 10 000 medlemmar, alla med ett stort engagemang för djuren. Många medlemmar är viktigt för oss och ger en ökad tyngd och större genomslagskraft i vårt politiska påverkansarbete. De flesta av våra medlemmar är medlem via någon av våra lokalföreningar. Föreningarna är självständiga med egen verksamhet och egen styrelse. De ideella krafterna i föreningarna och deras medlemmar är kärnan i Djurskyddets verksamhet.

Många föreningar arbetar med omhändertagande av hemlösa djur och omplaceringar. Andra föreningar arbetar med viltrehabilitering eller kunskapsspridande. Gemensamt för alla våra föreningar är att de arbetar för att skydda djur från lidande. Alla arbetar med olika djurskyddsfrågor i enlighet med Djurskyddet Sveriges policy och deltar i riksförbundets olika informations- och opinionskampanjer.

Aktiviteter, prestationer, effekter och utvärdering

För att vårt arbete ska nå resultat genomför vi olika aktiviteter inom våra verksamhetsområden. Aktiviteterna skapar prestationer som sedan leder till uppnådda effekter. Nedan lyfter vi fram några av de aktiviteter vi genomför och redogör för deras effekter på längre sikt, samt utvärderar resultatet.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Aktivitet:

Öka konsumenters kunskap om hur de kan göra djurvänliga val när de handlar produkter som kommer från djur

Prestation:

Under 2020 påbörjade vi arbetet med att ta fram en konsumentguide vars syfte är att hjälpa konsumenter att fatta djurskyddsmedvetna beslut och undersöker hur märkningarnas regelverk lever upp till ett antal viktiga djurskyddskriterier.

Effekter på längre sikt:

Om fler konsumenter köper färre produkter som kommer från djur och om köpen sker utifrån ett medvetet övervägande utifrån hur djuren behandlats så kan en kraftfull insats för djurens bästa ske. Konsumentguiden kan därmed bidra till att näringen och dagligvaruhandeln inser att djurskydd är ett mervärde för konsumenterna vilket innebär att djurens välmående prioriteras högre i produktionskedjan.

Utvärdering:

Konsumentguiden skulle ha lanserats i slutet av 2020 men sköts fram till våren 2021. Att arbeta med regelverk är komplext och en lärdom är hur viktigt det är att begränsa sig. Pandemin satte delvis stopp för lanseringen och den marknadsföringsplan vi hade eftersom vi hade tänkt involvera våra lokalföreningar med fysiska aktiviteter. Vi valde i stället att lansera konsumentguiden på vår djurskyddskonferens i april 2021 som hade temat djurskyddsmedveten konsumtion. Vi tror att vårt beslut att lansera konsumentguiden på konferensen gjorde att vi nådde ut till fler än om vi hade lanserat den enligt vår tidigare plan. Vi kommer att genomföra en enkätundersökning till ett urval av konsumentguidens användare för att ta reda på guidens nytta.

Aktivitet:

Öka kunskapen hos blivande djurägare och befintliga djurägare.

Prestation:

Genom vår tidning, hemsida, sociala medier och informationsfoldrar ger vi tips och råd om vad djurägare ska tänka på för att ta hand om sitt husdjur på bästa sätt.

Effekt på längre sikt:

Ju mer kunskap en djurägare tillgodoser sig om sitt sällskapsdjur desto större möjlighet att djuret får ett bra liv hos sin ägare. I förlängningen leder det till att färre djur överges eller behöver omplaceras och därmed undviks det lidande som uppstår om djuret blir hemlöst eller tvingas flytta runt bland olika hem.

Utvärdering: Kunskapsökning är svårt att mäta och det är därmed svårt att veta om våra prestationer ger effekt i denna fråga. Vi kan se att våra prestationer får bra spridning i sociala

medier. Under pandemin har antalet människor som skaffat husdjur ökat mer än någonsin och vi anser därför att det är viktigt att fortsätta vår kunskapsspridning inom detta område. Vi kommer bland annat att genomföra webinarier där målgruppen är djurägare.

STÖD TILL FÖRENINGAR OCH DJURHEM

Aktivitet:

Hjälpa hemlösa djur att hitta nya hem.

Prestation:

Under 2020 hjälpte våra lokalföreningar med djur- och jourhemsverksamhet ungefär 3 000 katter, 40 hundar och ett antal smådjur att hitta nya hem.

Effekt på längre sikt:

Inom detta verksamhetsområde är det framför allt den kortsiktiga effekten vi fokuserar på. Det handlar om att göra direkt skillnad för djur i utsatta situationer.

Utvärdering:

Vi hjälpte ungefär 400 katter fler under 2020 än 2019. Vi tror att ökningen kan bero på flera saker. Under pandemin har efterfrågan av katter varit större vilket har lett till att fler har köpt katter från våra djurhem. Fler av våra lokalföreningar rapporterar också om att antalet katter som behöver nya hem ökat. Det kan bero på att fler människor avlidit under året och därmed efterlämnat husdjur. I andra fall handlar det om människor som medvetet övergivit sina katter. Vårt mål är inte att hjälpa fler djur att hitta nya hem från år till år, utan önskvärt är att antalet djur som behöver nya hem minskar. Men då krävs det att djurskyddslagen stärks och att synen på framför allt katter förändras.

PÅVERKANSARBETE

Aktivitet:

Höja kattens status.

Prestation:

Under 2020 kom nya föreskrifter för katt där den viktigaste förändringen är att kattägare som låter sina katter gå ute nu blir skyldiga att kastrera sin katt eller på annat sätt hindra att katten förökar sig. Vi har haft en representant i den arbetsgrupp på Jordbruksverket som tagit fram förslaget till nya föreskrifter och denna fråga har vi drivit hårt i gruppen.

Effekt på längre sikt:

Om djurskyddet för katter stärks i föreskrifter och lagstiftning kommer det på sikt leda till att kattarnas status höjs och antalet hemlösa katter minskar.

Utvärdering:

Djurskyddet har sedan en lång tid tillbaka arbetat med att höja kattens status. Att det nu finns föreskrifter som säger att man måste kastrera sin katt om den ska gå ute är en stor framgång. En lärdom är att det tar lång tid att arbeta med att förändra föreskrifter och lagar men att allt arbete lönar sig. Nästa mål för oss i frågan är att obligatorisk id-märkning av katter införs i lagen.

Aktivitet:

Bidra med vår kunskap och expertis om djurskydd för fiskar.

Prestation:

Vårt engagemang och kunskap har välkomnats av branschen och vi ser att många nu ändrar sina regler och vill ha ett skärpt skydd för fiskar, både inom fisknäringen och livsmedelsbranschen.

Effekt på längre sikt:

Vårt mål under en femårsperiod är att lagstiftningen gällande fiskar ska vara artspecifik och att de slaktmetoder som finns för fiskar ska utvärderas.

Utvärdering:

Från att fiskskydd i princip inte alls har diskuterats inom branschen till att våra synpunkter nu efterfrågas visar att vi under 2020 har kommit en bit på vägen.

BARN- OCH UNGDOMSARBETE

Aktivitet:

Utveckla barns empati gentemot djur och människor.

Prestation:

Genom vårt värdegrundsmaterial REDE (Respekt, Empati, Djur, Etik) har vi spridit information till och utbildat pedagoger inom skolan och förskolan.

Effekt på längre sikt: De flesta barn har ett naturligt intresse för djur. Men många har inte möjligheten att växa upp med närmare kontakt eller relation med djur. I saknad av relation eller kunskap om något, finns risken att respekt, empati och förståelse för detta uteblir. För att vi ska bry oss om hur grisen som fläskfilén kommer från har haft det innan den ligger på tallriken eller hur vi tar hand om våra husdjur eller förhåller oss till vilda djur så behöver vi relation, kunskap och empati. Genom REDEs olika djurinriktade övningar får barn chans att utveckla sin empati, sitt tänkande kring livsfrågor samt sin förmåga att uttrycka sig och ta ställning. På längre sikt genererar det ett bättre djurskydd och samtidigt ett bättre samhällsklimat.

Utvärdering: Under pandemin har vi ställt om från att möta pedagoger via mässor och konferenser till digitala presentationer. Det har fått ett mycket positivt mottagande och vi har på det sättet nått fler pedagoger under 2020 än tidigare år. Vi kommer därför att fortsätta med digitala presentationer även när pandemin är över.